

บทคัดย่อ

เรื่อง : การวางแผนการผลิตเพื่อให้มีการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ
ของเกษตรกรตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
ปีการผลิต 2539/2540

ผู้วิจัย : นางสาวนภาพร ชูวัฒนกุล

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร)

สาขาวิชาเอก : เศรษฐศาสตร์เกษตร

ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูศักดิ์ จันทรศิริ)

วันที่ ๒8 เดือน ๑๐ พ.ศ. ๒๕๔๑

ปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย คือความยากจน
ของครอบครัวเกษตรกร รายได้ของเกษตรกรอยู่ในระดับต่ำ

วัตถุประสงค์หลักในการศึกษาครั้งนี้ ก็เพื่อวิเคราะห์แผนการผลิตเพื่อหาทางเลือกเพิ่ม
รายได้ให้กับเกษตรกร โดยนำเอาทรัพยากรการผลิตที่มีอยู่อย่างจำกัดมาจัดสรรให้เหมาะสมที่สุด
เพื่อให้เกษตรกรได้รายได้สุทธิสูงสุด

การศึกษานี้ใช้วิธีลิเนียร์โปรแกรมหาคำตอบ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
ข้อมูลที่ใช้ได้จากการสำรวจเกษตรกรในตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
เป็นสถานที่ศึกษา โดยมีแบบจำลอง 3 แบบจำลองด้วยกัน คือ แบบจำลองที่ 1 เกษตรกรที่มี
ฟาร์มขนาดเล็ก พื้นที่ถือครองของตนเองน้อยกว่า 5 ไร่ แบบจำลองที่ 2 เกษตรกรที่มีฟาร์ม
ขนาดกลาง พื้นที่ถือครองของตนเอง 5-10 ไร่ และแบบจำลองที่ 3 เกษตรกรที่มีฟาร์มขนาด
ใหญ่ พื้นที่ถือครองของตนเองมากกว่า 10 ไร่

ผลการวิเคราะห์ให้คำตอบว่า แต่ละแบบจำลองให้รายได้สุทธิสูงกว่าแบบฟาร์ม
จริงทั้งสิ้น

แบบจำลองที่ 1 เกษตรกรที่มีฟาร์มขนาดเล็ก ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า แผน
การผลิตที่เหมาะสมคือฤดูกาลผลิตที่ 1 ปลูกข้าวเหนียว 7.3 ไร่ ฤดูกาลผลิตที่ 2 ปลูกกระเทียม
3.03 ไร่ และฤดูกาลผลิตที่ 3 ปลูกกะน้า 5.64 ไร่ ทำให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิเท่ากับ
27,719.8 บาท เพิ่มขึ้นจากเดิม 7,497.18 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.05

แบบจำลองที่ 2 เกษตรกรที่มีฟาร์มขนาดกลาง ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า แผนการผลิตที่เหมาะสมคือ ฤดูกาลผลิตที่ 1 ปลุกข้าวเหนียว 3.97 ไร่ ปลุกข้าวเจ้า 6.99 ไร่ ฤดูกาลผลิตที่ 2 ปลุกกระเทียม 3.23 ไร่ ฤดูกาลผลิตที่ 3 ปลุกถั่วฝักยาว 5.64 ไร่ ทำให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิเท่ากับ 52,927.46 บาท เพิ่มขึ้นจากเดิม 22,776.75 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 43.03

แบบจำลองที่ 3 เกษตรกรที่มีฟาร์มขนาดใหญ่ ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า แผนการผลิตที่เหมาะสมคือ ฤดูกาลผลิตที่ 1 ปลุกข้าวเหนียว 4.11 ไร่ ปลุกข้าวเจ้า 10.19 ไร่ ฤดูกาลผลิตที่ 2 ปลุกกระเทียม 4.47 ไร่ ฤดูกาลผลิตที่ 3 ปลุกถั่วฝักยาว 6.04 ไร่ ทำให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิเท่ากับ 77,973.98 บาท เพิ่มขึ้นจากเดิม 4,150 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.33

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า มีผู้ทางเป็นไปได้ในแง่เศรษฐศาสตร์สำหรับเกษตรกรในการเพิ่มรายได้ โดยการปรับปรุงแผนการผลิต ภายใต้อำนาจจำกัดของทรัพยากรการผลิตและเงื่อนไขอื่น ๆ ที่เกษตรกรเผชิญอยู่

ABSTRACT

Title : THE EFFICIENCY OF PRODUCTION'S FACTOR FOR PRODUCTION
PLANNING OF FARMERS IN MAEPOUNG SUBDISTRICT, DOISAKET
DISTRICT, CHIANGMAI PROVINCE, 1996/1997 CROP YEAR

By : Miss.Napaporn Chuwattanakul

Degree : Master of Science (Agricultural Economics)

Major Field : Agricultural Economics

Chairman, Thesis Advisory Board :

choosak jantanopsiri
(Assistant Professor Choosak Jantanopsiri)

28 / 10 / 1998
...../...../.....

One of the major economic development problems of Thailand is poverty among farm families. Farmers' incomes are generally very low.

The objective of this study was to analyze farm plans to increase the farmers' net incomes by allocating limited production resources in such a way to gain the greatest efficiency so as to maximize the farmers' net incomes.

Linear programming was used as a tool for the analysis and the data were obtained from the field survey conducted in Maepoung subdistrict, Doisaket district, Chiangmai province. Three models were used: 1) small farm i.e. farmers having an area of less than 5 rai ; 2) medium-sized farm i.e. farmers having an area of 5-10 rai ; and 3) large farm i.e. farmers having an area of more than 10 rai.

The results of the production planning analysis mainly showed that the farmers' net incomes in all models were higher than those in the actual production plans.

In the small-farm model, the suitable production plan was to grow sticky rice on an area of 7.3 rai in the first production season, garlic on 3.03 rai in the second season and Chinese kale on 5.64 rai in the third season, leading to the farmers' net income of 27,719.8 baht, which resulted in an increase of 7,497.18 baht or 27.05 percent.

In the medium-sized farm model, the suitable production plan was to grow sticky rice on an area of 3.97 rai and rice on 6.99 rai in the first production season, garlic on 3.23 rai in the second season and yard-long beans on 5.64 rai in the third season, leading to the farmers' net income of 52,927.46 baht which resulted in an increase of 22,776.75 baht or 43.03 percent.

In the large-farm model, the suitable production plan was to grow sticky rice on an area of 4.11 rai and rice on 10.19 rai in the first production season, garlic on 4.47 rai in the second season and yard-long beans on 6.04 rai in the third season, leading to the farmers' net income of 77,973.98 baht, which resulted in an increase of 4,150 baht or 5.33 percent.

This study showed that there is a potential to increase the farmers' net income through an improved farm plan under existing resource limitations and other conditions confronting the farmers.